
Priedai⁴

- A priedas.** Užsienio kapitalo ir investicijų sampratos evoliucija
- B priedas.** Užsienio investicijų teorijų analizė
- C priedas.** Organizacijos, atsakingos už investicijų rėmimą Europos Sąjungos šalyse
- D priedas.** Konkurencingumą charakterizuojančių rodiklių grupės ir matavimo vienetai
- E priedas.** Tiesiogines užsienio investicijas nulemiančios varomosios jėgos
- F priedas.** Pirmojo ekspertinio vertinimo etapo anketa, skirta mokslininkams
- G priedas.** Pirmojo ekspertinio vertinimo etapo anketa, skirta investicijų plėtros skatinimo agentūroms
- H priedas.** Tiesioginių užsienio investicijų skatinimo priemonų rinkinys
- I priedas.** Baltijos šalių makroekonominiai rodikliai
- Y priedas.** Šalies patrauklumo užsienio investuotojams analizės rezultatai
- J priedas.** Dokumentai, susiję su tiesioginių užsienio investicijų skatinimu Lietuvoje
- K priedas.** Tiesioginių užsienio investicijų paskatų įvertinimas atsižvelgiant į investicijų tipą
- L priedas.** Antrojo ekspertinio vertinio etapo anketa

⁴ Priedai pateikiami pridėtoje kompaktinėje plokštelėje

- M priedas.** Ekspertinio vertinimo rezultatai ir tiesioginių užsienio investicijų politikos skatinimo priemonių svoriai
- N priedas.** Baltijos šalių stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių analizės
- O priedas.** Analitinio tinklinio proceso – stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių analizės rezultatai
- P priedas.** Tiesioginių užsienio investicijų politikoje integruotų skatinimo priemonių reikšmingumas
- R priedas.** Kompleksinė tiesioginių užsienio investicijų politika
- S priedas.** Bendra autorių sutikimai teikti publikacijų medžiagą disertacijoje
- T priedas.** Autorės mokslinių publikacijų disertacijos tema kopijos
- U priedas.** Disertacijos autorės sąžiningumo deklaracija

A priedas. Užsienio kapitalo ir investicijų sampratos evoliucija

A.1 lentelė. Užsienio kapitalo ir investicijų sampratos evoliucija

Table A.1. Evolution of the definition of international capital and investment

Šaltinis / laikotarpis	Kapitalo / investicijų interpretacija
Merkantilistinis amžius	Kapitalas – materialus, likvidus turtas (auksas), kaupiamas tarptautinės prekybos pagrindu
Didysis Oksfordo žodynas (1611)	Kapitalas – turtas, vertė, atsargos
A. Smith (1776)	Kapitalo atsargos – materialios prekės, kapitalas – investicijos į prekes
A. Marshall (1890)	Plačiąja prasme – fizinės prekės (gamybiniai įrengimai). Siaurąja prasme – pinigine vertė, prekių rinkos vertė
Herman (1891); Smith (1896)	Ilgalaikis privatus turtas, kuris negeneruoja pajamų
Nicholson (1895); Herman (1891); Kleinwather (1900); Mills (1848); Clark (1896)	Materialus veiksnys/ gamybos priemonė, ilgalaikis turtas
Kleinwather (1900); Mills (1900)	Gamybos priemonė
Bohm-Bawerk (1895); F.A.Fetter (1901)	Nematerialus turtas, pinigų srantai, palūkanų dalis
Javons (1888)	Darbuotojų išlaikymui skirtos priemonės
K.Marksas (1895)	Priemonės darbuotojams išnaudoti
F.A.Fetter (1900); A. Chadwick (1904); T.Veblen (1908); Hayek (1936); Broad (1941)	Kapitalas – investicijos, įmonių akcijos, suteikiančios valdymo galią
Larry (1946); Brown (1950); Morton (1954); T.Haavelmo (1965); Caves (1971); Kiong ir Jomo (2005)	Investicijos suprantamos dvejopai: įplaukos iš užsienio (užsienio parama, dotacijos, užsienio valstybių ar tarptautinių organizacijų paskolos, užsienio investicijos iš tiesioginių investuotojų) ir portfelinės investicijos
Kiggundu ir Ji (2008)	Tiesioginis užsienio investavimas – tai ilgalaikių santykių atsiradimas tarp tiesioginio investitorius ir kompanijos. TUI priskiriami ir pirminiai sandoriai, ir vėlesnės kapitalo operacijos bei reinvesticijos
Wonnacott (1996)	Investavimas – tai kapitalo kaupimas
Cambini, Rondi (2010)	Investicijas vartoja materialiojo investavimo prasme. Materialusis investavimas sukuria naują pagrindinį kapitalą ir padidina šalies gamybinį pajėgumą, o finansinis investavimas – tik esamo kapitalo pervedimas iš vieno asmens ar organizacijos nuosavybės į kitą.
S. Hymer (1971); McManus (1972); Dunning (1990); Mah ir Tamulaitis (2000); Moran (2005)	TUI – ilgalaikis investavimas, įsigyjant dalį korporacijos ar steigiant naują, siekiant pelno iš investicijų objekto.

B priedas. Užsienio investicijų teorijų analizė

B.1 lentelė. Užsienio investicijų teorijų analizė

Table B.1. Analysis of foreign investment theories

Teorija/ autorius	Pagrindiniai principai	Privalumai	Trūkumai
Tarptautinės prekybos teorija Chadwick (1904)	Tarptautinė prekyba laikyta internacionalizacijos ir integracijos pagrindu	Pateikiama kapitalo judėjimo būtinybė tarptautiniu mastu	Kapitalas nesiejamas su investicijomis
„Plaukiojančios žąsies“ paradigma (Fujita <i>et al.</i> 2011 [Akmantsu 1930]); Kojima (1976, 1978); Ozawa (1995, 2007)	Viena iš ekonomikos plėtros teorijų, sukurta pavėlavusių jėgti į rinką įmonių pagrindu	Išskiriamos pagrindinės pramonės pereinamumo fazės, t. y. – pramonės pasirošimo fazės priimti TUI. Produktai importuojami iš užsienio gamintojų, vidinė produkcija gaminama augančiai vietinei rinkai, perteklinė produkcija eksportuojama	Paradigmoje neanalizuojamas vyriausybės politikos vaidmuo pritraukiant TUI
Internacionalizacijos teorija Hymer (1971); Rugman (1985, 1996); Buckley (2006); Buckley, Casson (1976, 1985); Piercy (1981)	Teorija fokusuojasi į įmonės lygį bei gebėjimą kurti vidines rinkas, taip sumažinant transakcijų sąnaudas. Paaiškinami įmonės poreikis investuoti užsienyje ir veiksniai, nulemiantys šalies pasirinkimą	Internacionalizacijos procesas grindžiamas įmonės strategijos pagrindu. Išskiriami skirtingi TUI būdai, kurie paremti įmonės motyvacija investuoti bei paremti įmonės šalies pasirinkimo sprendimais	Teorija vertina TUI tik iš įmonės pozicijos, neatsižvelgiama į įmonės plėtros poveikį priimančioje investicijas šalyje
Uppsala evoliucionuojančios organizacijos teorija Cyert, March (1963); Buckley <i>et al.</i> (1981); Luostarinen, Welch (1988); Swedenborg (1982); Gandemo, Mattesson (1984)	Internacionalizacija suprantama kaip ilgas laipsniškas procesas, kai įmonė vis daugiau sužino apie naujas rinkas ir taip didina savo išteklius, siekdama didinti įsitraukimo laipsnį užsienyje. Teorija apima tiek įmonės elgesio, tiek išteklių grįstų teorijų bruožus	Paaiškinami internacionalizacijos bruožai. Pirma – internacionalizacija atsiranda dėl keturių skirtingų įsitraukimo į tarptautinę veiklą stadijų. Įsitraukimo lygis priklauso nuo įmonės išsivystymo lygio. Antra–fizinis atstumas tarp kompanijos ir jos užsienio tikslinių rinkų didėja internacionalizacijos metu	Teorija negali paaiškinti strateginių aljansų formavimosi prielaidų ankstyvose įmonės plėtros užsienio rinkų stadijose
Oligopolijos reakcijos teorija Kindleberger (1973); Vernon (1974); Graham (1978); Buckley, Casson (1976, 1981)	Įmonės internacionalizacijos pagrindas – tai poreikis vengti rizikos, išsiskiriant iš kitų įmonių. Įmonė imituoja konkurentų veiksmus, todėl įgyja tuos pačius konkurencinius pranašumus kaip ir konkurentai. Tačiau, esant neigiamiems veiklos rezultatams, internacionalizacijos trūkumus pasidalina konkurentai	Paaiškina oligopolinės rinkos formavimosi etapus internacionalizacijos proceso metu, taip pat TUI strategijų taikymą oligopolinėje rinkoje	Nepaaiškina rinkos lyderio motyvacijos pradinėms investicijoms bei investicijų politikos formavimui

B.1 lentelės tęsinys

1	3	3	4
Eklektinė paradigma Dunning (1977,1981)	Paremta prieš tai buvusiomis TUI teorijomis. Išskiriami pagrindiniai trys pranašumai, skatinantys MNK pasirinkti užsienio šalį	Eklektinė paradigma papildoma internacionalizacijos teorija (per I-privalumus), nes išryškina pagrindinius verslo ir strateginio valdymo teorijos elementus (O-privalumai), taip pat vertina priimančiosios šalies teikiamus privalumus (L-privalumai)	Eklektinė paradigma iš dalies vertina politikos įtaką MNK plėtrai ir ją galima taikyti tik per įmonės elgesio teorijos prizmę
Dependencija mokykla Chase-Dunn (1975); Bornschier <i>et al.</i> (1978)	Dependencija mokykla paremta neoklasikiniu požiūriu. TUI teikiama nauda tarp tiesioginio užsienio investuotojo ir investicijas priimančiosios šalies – neadekvati, t. y., užsienio investuotojas išnaudoja investicijas priimančiąją šalį	Įvertinamas galimas užsienio investuotojų poveikis priimamiems politiniams sprendimams, įvertinamas galimas viešųjų pirkimų neskaidrumas	Teorija grindžiama tik TUI neigiamu požiūriu. Nevertinami TUI šaliai teigiami aspektai
Rinkos trūkumų teorija Hymer (1971); Dunning (1980); Fayerweather (1982)	Įmonė nuolat ieško rinkos plėtros galimybių ir sprendimas investuoti užsienyje paremtas įmonės strategija, kai siekiama išnaudoti specifines galimybes nesidalinant su konkurentais užsienyje	Teigiama, jog įmonė įgauna konkurencinį pranašumą netobulos rinkos sąlygomis, kuris skiriasi priklausomai nuo situacijos ir aplinkos.	Nepaaiškina, kodėl gamyba užsienyje – didžiausias įmonės konkurencinis pranašumas
Monopolinės konkurencijos paradigma Hymer (1976) Kindleberger (1969); Knickerbocker (1973)	Teorija aiškina MNK egzistavimą dėl konkurencinį pranašumą užtikrinančių unikalių patentuotų išteklių, kurių konkurentai negali taikyti. Remiantis monopolinės konkurencijos paradigma, MNK gali naudotis savo konkurenciniais pranašumais užsienio rinkose tik su nedidelėmis pridėtinėmis sąnaudomis	Paradigma išgrynina keturis pagrindinius veiksniai (produkto sukelti trūkumai, defektai susiję su gamybos veiksniais, galimybės išnaudoti vidaus ir išorės masto ekonomiją, vyriausybės politika ir kontrolė), kuriais MNK gali naudotis su ar be valstybės įsikišimo	Teorija apsiriboja tik MNK, kaip monopolijos veikla užsienio šalyse
Tarptautinio konkurencinio pranašumo teorija Porter (1990)	Teorija remiasi tarpvalstybine konkurencija, siekiant pritraukti kuo daugiau TUI. Teorija išaiškina priežastis, dėl kurių MNK renkasi TUI tam tikroje šalyje	Išryškinti pagrindiniai konkurencinį pranašumą lemiantys veiksniai: kompanijos strategija, rinkos struktūra ir konkurencija, politinės priemonės pritraukiant TUI. T. y., mokesčių nuolaidos, dotacijos, parama, išplėtoti infrastruktūra ir t.t	Šios teorijos atskiri elementai gali būti taikomi formuojant TUI politiką.

B.1 lentelės tęsinys

1	2	3	4
Investicijų plėtros krypties teorija Aliber (1970); Dunning (1981; 1986; 1993); Dunning, Lundan (2009)	Teorija apima įeinančių ir išėinančių TUI srautų kryptis. Šalis pereina penkis vystymosi (internacionalizacijos) etapus, kurie skirstomi pagal vidinius ir išorinius TUI srautus. Įmonės linkusios investuoti į šalis, kurios nėra pasiekusios penktojo internacionalizacijos etapo ir netapo panašios į jų gimtąsias šalis	Teorija apibrėžia grynąją užsienio investicijų padėtį šalyje (NOI). Teigiamas NOI rodo, jog šalis – išorinė investuotoja, neigiamas – šalis, priimanti TUI	Vis dėlto IDP teorija remiasi mintimi, jog TUI linkusios judėti iš aukštas pajamas gaunančių šalių į žemas pajamas gaunančias šalis. Tačiau neatsižvelgiama į atvirkštinę kryptį, kai iš besivystančių šalių įmonės perkelia gamybą į kitas šalis
Inovacijomis grįsta taksonomija Dalli (1992); Rogers (1962); Zaltman, Tesar (1977); Czinkota (1982); Cavusgil (1980); Reid (1981); Wortzel, Wortzel (1981); Rao, Naidu (1992)	Įmonės internacionalizacija suprantama kaip vadybinių inovacijų rezultatas, kurio kiekviena stadija pateikia inovaciją. Pagrindinė internacionalizacijos lėtėjimo priežastis – įmonės vadovų sprendimas mažinti verslo riziką ir manymas, jog žinių trūkumas apie užsienio rinkas sumažins TUI efektyvumą	Internacionalizacija pateikiama kaip laipsniškas, mažinantis verslo riziką ir priverstinis įmonės ir jos aplinkos pokyčių adaptacijos procesas. Įvertinamos internacionalizacijos kliūtys: kalbos ir kultūros skirtumai, lėtas tarptautinių komunikacijų ir transportavimo greitis, lėtesnis žinių apie užsienio rinkas gavimas, kas sąlygoja didesnę internacionalizacijos riziką	Negali būti tiesiogiai taikoma, kai įmonė peržengia kelias tradicinių teorijų stadijas ir pradeda veikti daugelyje tarptautinių rinkų nuo pat savo veiklos pradžios
Transakcijų išlaidų teorija Teece (1981); Hill (1990); Anderson, Gatingon (1986); Caves (1982)	Teorija iš dalies paaiškina verslo įsitraukimą tarptautiniu mastu. Gamybos ir kitos išlaidos – pagrindas priimant sprendimą investuoti užsienyje	Transakcijų išlaidos apima tiek gamybą, tiek ir naudingąsias iškasenas bei intelektualaus kapitalo išlaidas	Teorija nenagrinėja kitų veiksnių, nulemiančių MNK sprendimus plėsti verslą užsienyje
Tarptautinio produkto ciklo teorija Vernon (1966)	Sujungia tarptautinės prekybos teoriją ir įmonės investicijų perspektyvas plečiant produkciją. Pabrėžiamas produkto inovacijos vaidmuo ir produkto standartizacijos kitimas laiko atžvilgiu, taip pat ir konkurencingumo mažėjimas skirtingose šalyse skirtingais laikotarpiais	Natūralus produkto ciklas sietinas su papildomo laiko sąnaudomis, taip pat su trimis greičiausiais verslo sprendimais: vietine gamyba, eksportu ar gamybos perkėlimais. Išskiriamos pagrindinės produkto ciklo pakopos, kuriose įvertinamas įmonės internacionalizacijos laipsnis	Tačiau šio modelio taikymas ribotas, jei produktas gaminamas įmonėse, kurios jau veikia globalioje rinkoje. Teorija taikytina tik naujai į rinką įeinančioms įmonėms

B.1 lentelės pabaiga

1	2	3	4
Tarptautinės gamybos teorija Buckley (1982, 1988); Buckley, Casson (1976, 1985); Vernon (1996)	Įmonių pasirinkimą perkelti gamybą į užsienį aiškina kaip priklausomybę nuo specifinių „patrauklių“ priimančiosios šalies savybių bei išteklių	Ne tik ištekliai nulemia šalies pasirinkimą, bet ir pasirinkimas priklauso nuo pačios įmonės specifinių savybių. Teorija įvertina ir tai, kad priimančiųjų šalių vyriausybės iš dalies gali nulemti pasirinkimą	Tačiau teorija nevertina TUI teikiamos naudos priimančiajai valstybei bei nenagrinėja galimų TUI pritraukimo priemonių
„Naujai gimusių globalių“ įmonių internacionalizacijos teorija Rennie (1993); Madsen, Servats (1997); Raisasnen (2003); Alimienė, Kuvykaitė (2004)	Teorija grindžia prielaidą, jog tradicinės internacionalizacijos teorijos negali paaiškinti naujai įkurtų tarptautinių įmonių veiklos, nes tokios įmonės iš karto įkuriamos tarptautinėmis, taigi jos praleidžia internacionalizavimosi etapus	Vertinamas įmonės augimo procesas ir veikla globalizacijos sąlygomis. Įmonė, turinti ribotus išteklius, paprastai užsiimanti importu-eksportu. Remiasi partnerystės ryšiais, o ne konkurenciniais pranašumais	Teorija paaiškina tik prekybinių ar paslaugų įmonių veiklą
TUI paskirstymo teorija Nocke, Yeaple (2008)	Įmonę sudaro heterogeninis ir papildomų prekių paketas. Koncentracijos rinkoje įmonėms leidžiama prekiauti šių įmonių turtu bei išnaudoti jį papildomai	Apima TUI srautus tarp „plyno lauko“ investicijų ir tarptautinių įmonių įsigijimo	Teorija paaiškina prekybinius ir finansinius srautus tarp „plyno lauko“ investicijų ir susijungimų ir įsigijimų, bet tuo remiantis dar negalima formuoti TUI politikos

C priedas. Organizacijos, atsakingos už investicijų rėmimą Europos Sąjungos šalyse

C.1 lentelė. Organizacijos, atsakingos už investicijų rėmimą Europos Sąjungos šalyse
Table C.1. Governmental organizations responsible for investment promotion in the European Union Member States

Valstybė	Organizacija	Organizacijos tipas	Užsienio atstovybių skaičius	Tiesioginis pavaldumas
Airija	IDA Ireland (Industrial Development Agency)	Valstybinė įstaiga	19	Ūkio ir finansų ministerijai
Austrija	ABA-Invest in Austria	Valstybinė konsultacinė įmonė	Nėra pateiktos informacijos	Ūkio, šeimos ir jaunimo ministerijai
Belgija	Invest in Belgium	Valstybinė įstaiga	Nėra pateiktos informacijos	Vyriausybei
Bulgarija	Bulgarian investment gateway	Privati konsultacinė įmonė	Nėra pateiktos informacijos	Nėra pateiktos informacijos
Čekija	CzechInvest	Valstybinė įstaiga	7	Pramonės ir prekybos ministerijai
Danija	Invest in Denmark	Valstybinė agentūra	11	Užsienio reikalų ministerijai
Estija	Estonian investment and trade agency	Valstybinė agentūra	10	Enterprise Estonia, Ūkio reikalų ir komunikacijos ministerijai
Graikija	Invest in Greece Agency	Valstybinė agentūra	Nėra pateiktos informacijos	Plėtos, konkurencingumo ir transporto ministerijai
Ispanija	InvestInSpain	Viešoji įstaiga	Dėl investicijų kontaktuoti su ambasada	Ispanijos užsienio verslo institutui, Ekonomikos reikalų ir konkurencingumo ministerijai
Italija	Invitalia	Valstybinė įstaiga	Nėra pateiktos informacijos	Ūkio ir finansų ministerijai
Jungtinė Karalystė	UKTI (UK trade and investment agency)	Valstybinė įstaiga	96	Prekybos ir investicijų ministerijai
Kipras	CIPA (Cyprus investment promotion agency)	Ne pelno siekianti privati organizacija	9	Komercijos, turizmo ir pramonės ministerijai
Latvija	LIAA (Latvijos investicijų ir plėtros agentūra)	Valstybinė institucija	22	Ūkio ministerijai

C.1 lentelės pabaiga

1	2	3	4	5
Lenkija	PAIIZ (Lenkijos informacijos ir užsienio investicijų agentūra)	Viešojo įstaiga	Nėra pateiktos informacijos	Nėra informacijos
Lietuva	Investuok Lietuva	Viešojo įstaiga	1	Ūkio ministerijai
Liuksemburgas	LfB (Luxembourg for business)	Viešojo įstaiga	9	Ūkio ir užsienio prekybos ministerijai, Prekybos rūmams, Nacionalinei kredito ir investicijų korporacijai
Malta	Malta Enterprise	Nacionalinė plėtros agentūra	6	Finansų, ūkio ir investicijų ministerijai
Nyderlandai	NFIA Netherlands Foreign Investment Agency	Viešojo įstaiga	22	Ekonominių ryšių, žemės ūkio ir inovacijų ministerijai
Portugalija	AICEP (Portugal Global - Trade & Investment Agency)	Valstybinis verslo vienetąs	43	Užsienio verslo ministerijai
Prancūzija	IFA (invest in France agency)	Viešojo privati įstaiga	26	Finansų ministerijai ir Regioninės plėtros ministerijai
Rumunija	Romania Trade&Invest	Viešojo privati įstaiga	0	Ūkio, komercijos ir verslo aplinkos ministerijai, Viešųjų finansų ministerijai
Slovakija	SARIO (Slovak investment and trade agency)	Viešojo įstaiga	Nėra pateiktos informacijos	Ūkio ministerijai
Slovėnija	InvestinSlovenia	Viešojo įstaiga	17	JAPTI (Slovėnijos verslininkystės ir investicijų agentūrai), Ūkio plėtros ir technologijų ministerijai
Suomija	Invest in Finland	Valstybinė institucija	50	Užsienio reikalų ministerijai
Švedija	Sweden abroad	Valstybinė institucija	5	Užsienio reikalų ministerijai
Vengrija	HITA (Hungarian investment and trade agency)	Valstybinė biudžetinė institucija	49	Nacionalinio ūkio ministerijai

D priedas. Konkurencingumą charakterizuojančių rodiklių grupės ir matavimo vienetai

D.1 lentelė. Šalies konkurencingumą charakterizuojančių rodiklių grupės
Table D.1. Factors characterising the competitiveness of a country

Indeksų grupė	Indeksas	Rodiklis
Pagrindiniai konkurencingumo indeksų grupė	Institucijos	Teisės į nuosavybę
		Intelektinės nuosavybės apsauga
		Viešojo sektoriaus finansavimas
		Visuomenės pasitikėjimas politikais
		Neteisėtos išmokos ir kyšiai
		Teismų nepriklausomumas
		Privačių ir viešų interesų susikirtimas
		Vyriausybės išlaidumas
		Vyriausybės reglamentavimo našta
		Teisinių ginčų bazės efektyvumas
		Teisinės sistemos efektyvumas
		Vyriausybės politikos skaidrumas
		Vyriausybės paslaugos verslui pagerinti
		Verslo išlaidos kovai su terorizmu
		Verslo išlaidos nusikalstamumui ir smurtui
		Organizuotas nusikalstamumas
		Pasitikėjimas policija
		Įmonių etiška elgsena
		Audito ir atskaitomybės standartai
		Įmonių valdybos veiksmingumas
		Smulkiųjų akcininkų teisių apsauga
	Investuotojų apsaugos stiprumas	
	Infrastruktūra	Visos infrastruktūros kokybė
		Kelių kokybė
		Geležinkelio kokybė
		Uosto infrastruktūros kokybė
		Oro transporto infrastruktūros kokybė
		Skrydžių prieinamumas, milijonais km/per savaitę
		Mobiliojo ryšio sutarčių skaičius, 100 gyv.
		Elektros tiekimo kokybė
	Fiksuoto ryšio linijos, 100 gyv.	
	Makroekonominė aplinka	Vyriausybės biudžeto balansas, dalis BVP %
		Bendrasis nacionalinis taupymas, % nuo BVP
		Infliacija, metinis pasikeitimas %
		Bendra vyriausybės skola, dalis BVP %
		Šalies kreditingumo lygis, balais 0-100 (aukščiausias balas)
	Sveikatos apsauga ir pradinis išsilavinimas	Maliarijos poveikis verslui
		Maliarijos atvejai, 100 tūkst. gyv.

D.1 lentelės tęsinys

1	2	3	
		Tuberkuliozės poveikis verslui	
		Tuberkuliozės atvejai, 100 tūkst. gyv.	
		ŽIV/AIDS poveikis verslui	
		ŽIV paplitimas tarp suaugusiųjų %	
		Kūdikių mirtingumas, 1000 gimusiųjų	
		Tikėtina gyvenimo trukmė, metais	
		Pradinio išsilavinimo kokybė	
		Pradinį išsilavinimą baigusiujų skaičius, bendras %	
		Vidurinį išsilavinimą turinčių skaičius, bendras %	
Efektyvumo indeksas	Aukštasis mokslas ir kvalifikacijos kėlimas	Aukštojo mokslo siekiančių skaičius, bendras %	
		Švietimo sistemos kokybė	
		Matematikos ir gamtos mokslų kokybė	
		Verslo mokyklų kokybė	
		Interneto prieiga mokyklose	
		Mokslinių tyrimų ir mokymo paslaugų prieinamumas	
		Personalo kvalifikacijos kėlimo mastas	
		Prekių rinkos efektyvumas	Vietinės rinkos intensyvumas
			Dominavimo rinkoje mastas
	Antimonopolinės politikos efektyvumas		
	Apmokestinimas ir jo poveikis verslui		
	Bendras mokesčių %, nuo gaunamo pelno		
	Verslui pradėti reikalingų procedūrų skaičius		
	Verslui pradėti reikalingų dienų skaičius		
	Žemės ūkio politikos sąnaudos		
	Prekybos barjerų paplitimas		
	Verslo reguliavimo poveikis TUI		
			Muitų našta
Importo dalis BVP, %			
Orientacijos į klientą laipsnis			
Pirkėjo pasitenkinimas			
Prekybos tarifai %			
Užsienio kapitalo paplitimas			
Darbo rinkos efektyvumas		Darbuotojų ir darbdavių bendradarbiavimas	
		Darbo užmokesčio lygio nustatymo lankstumas	
		Priėmimo ir atleidimo iš darbo lankstumas	
		Išėtinės išmokos	
		Darbo užmokestis ir produktyvumas	
		Protų nutekėjimas	
		Pasitikėjimas profesiniu valdymu	
		Dirbančių moterų santykis lyginant su vyrais	

D.1 lentelės pabaiga

1	2	3
	Finansų rinkos išvystymo indeksas	Finansinių paslaugų prieinamumas, balais
		Finansinių paslaugų įperkamumas, balais
		Finansavimas vietinėje akcijų rinkoje, balais
		Paskolų išdavimo paprastumas, balais
		Rizikos kapitalo prieinamumas, balais
		Bankų patikimumas, balais
		Vertybinių popierių biržos reguliavimas
		Juridinės teisės
	Technologinis raštingumas	Naujausių technologijų prieinamumas, balais
		Technologijų įsisavinimas įmonės lygmenyje, balais
		TUI ir technologijų perėmimas, balais
		Individualus interneto prieinamumas, proc. gyv.
		Plčiajuosčio internetinio ryšio sutarčių skaičius 100 gyv.
		Internetinio ryšio greitis, kb/s vartotojui
Rinkos dydis	Mobilus ryšio sutarčių skaičius 100 gyv.	
	Vidaus rinkos indeksas, balais (skalė 1-7) Užsienio rinkos indeksas, balais (skalė 1-7)	
Inovacijų ir pasitenkinimo veiksniai	Verslo išmanymo indeksas	Vietinių tiekėjų pakankamumas, balais
		Vietinių tiekėjų kokybė, balais
		Klasterių plėtra, balais
		Konkurencinio pranašumo pobūdis, balais
		Vertės grandinė, balais
		Tarptautinio paskirstymo kontrolė, balais
		Gamybos proceso išmanymas, balais
		Rinkodaros mastas, balais
		Pasirengimas perimti įgaliojimus, balais
	Inovacijos	Inovaciniai gebėjimai, balais
		Mokslinių tyrimo institucijų kokybė, balais
		Kompanijų išlaidos moksliniams tyrimams, dalis nuo pelno JAV doleriais
		Universitetų ir pramonės įmonių bendradarbiavimas MTEP srityje, balais
		Mokslininkų ir inžinierių pakankamumas, balais
		Patentų skaičius, mln. gyventojų
		Vyriausybės parama aukštosioms technologijoms, balais

E priedas. Tiesiogines užsienio investicijas nulemiančios varomosios jėgos

E.1 lentelė. Tiesiogines užsienio investicijas nulemiančios varomosios jėgos
Table E.1. Driving forces of foreign direct investment

Varomoji jėga		Šaltinis
Ekonominis aktyvumas	Rinkos dydis ir jos potencialas	
	Ekonomikos dydis gyventojui, BVP gyventojui	TVF statistikos duomenų bazė
	Realaus BVP augimas, %	TVF statistikos duomenų bazė
	Ekonomikos atvirumas, balais	Pasaulio ekonomikos forumas
	Ekonomikos stabilumas (centrinės valdžios skola), % nuo BVP	TVF statistikos duomenų bazė
Teisinė ir politinė aplinka	Politinis stabilumas, balais	Pasaulio ekonomikos forumas
	Korupcijos suvaldymas, balais	Pasaulio bankas
	Biurokratijos mažinimas, balais	Pasaulio bankas
	Valdymo efektyvumas, balais	Pasaulio bankas
Verslo aplinka	Darbo sąnaudos (atlygis ir produktyvumas), eurais	Pasaulio ekonomikos forumas
	Mokesčiai, %	Verslas
	Biurokratijos mažinimas, balais	Pasaulio bankas
	Korupcijos kontrolė, balais	Pasaulio bankas
Mokslinis-technologinis potencialas	Personalo potencialas, tūkst.	Eurostat
	Vyriausybės parama MTEP, mln. eurų	Eurostat
	Tyrėjų potencialas, tūkst.	Eurostat
	Mokslo institucijų kokybė, balais	Pasaulio ekonomikos forumas
	Naujausių technologijų prieinamumas, balais	Pasaulio ekonomikos forumas
	Kelių kokybė, balais	Pasaulio ekonomikos forumas
	Geležinkelio infrastruktūra, balais	Pasaulio ekonomikos forumas
	Uostų infrastruktūra, balais	Pasaulio ekonomikos forumas
	Energija (elektros energijos tiekimo kokybė), balais	Pasaulio ekonomikos forumas
	IRT infrastruktūra (laidinis ir mobilusis ryšys), gyventojui.	Pasaulio bankas

F priedas. Pirmojo ekspertinio vertinimo etapo anketa, skirta mokslininkams

SURVEY QUESTIONNAIRE FOR THE PHD THESIS “FORMING OF FOREIGN DIRECT INVESTMENT POLICY IN THE BALTIC STATES”

The research project with the working title “Forming foreign direct investments policy in the Baltic States” seeks to develop the model of the intensification policy of foreign direct investment which would provide a possibility to evaluate the determinants of FDI flows and the effect of adopted policy on inward FDI. The research further aims to identify the investment incentives, the implementation of which would bring the greatest benefit to the country.

Name:

Academic degree:

Current institution:

Position held:

Main fields of interests:

QUESTIONS

1. Please evaluate the group of FDI incentives from 1 to 10 (when 1 is the highest degree of significance and 10 is the lowest degree of significance)

The group of FDI incentives (criteria)	Developing countries	Developed countries
Fiscal		
Financial		
Non-financial		
Marketing a country		
International agreements		
Bilateral agreements		

Please comment:

2. Please describe the main advantages and disadvantages of attracting FDI.

3. Please evaluate the MNCs' investing motives considering the region of the host country (when 1 is the highest degree of significance and 10 is the lowest degree of significance)

Motive	Central and Eastern Europe	Russia	Asia	Africa	Middle-East
Market-seeking					
Interest of market size and increase					
The distance between suppliers and consumers					
Low logistic costs					
Resource-seeking					
Low cost human resources					
Low cost natural resources					
Efficiency-seeking					
Assets-seeking					
International business (risk) diversification					

4. Please evaluate FDI incentives from 1 to 10 considering the type of new investments (1 is the highest degree of significance and 10 is the lowest degree of significance)

The group of FDI incentives	Greenfields	R&D	M&A	Outsourcing	Offshoring	Public and private partnership
Tax incentives and loan support						
Investment guarantees and bank loan support						
Job creation grants						
Training and retraining grants						
Education allowance as a form of aid						
Funds to ensure the protection of industrial property						
Special incentive packages						
Infrastructure						
Free economic zones						
IPA's investment assistance						
IPA's investment project management						
International agreements						
Bilateral agreements						

*IPA - Investment promotion agency

5. Please evaluate FDI by business sectors from 1 to 10 (1 is the highest degree of significance and 10 is the lowest degree of significance)

Business sector	Central and Eastern Europe	Asia	North America	Middle-East	Africa
Software					
Business services					
Electronics					
Automotive components					
Logistics					
Financial services					
Machinery equipment					
Plastics					
Food					
Textile					
Chemicals					
Pharmaceuticals					
Mining					
Other (please indicate)					

6. Please mark (or mark 5-6 most important) investment factors by their importance in choosing the country for FDI

- Bureaucracy
- Corruption
- Property rights
- Efficiency of legal framework
- Intellectual property rights
- Organized crime
- Quality of infrastructure
- Macroeconomic stability
- Domestic market size
- Quality of education
- Quality of management schools
- Intensity of local competition
- Number of procedure to start business

Firing costs
Total number of taxes
Labour regulation
Easy access to loans
Restrictions of capital flows
Soundness of banks
Availability of latest technologies
Laws regulating IRT
Local suppliers' quality
State cluster development
Capacity of innovation
Quality of research institutions
University – industry cooperation
Availability of scientists and engineers
Other (please specify)

7. Please indicate the period of forming targeted FDI policy in years

1) Less than a year; 2) 1-3 years; 3) 3-5 years; 4) 5 – 8 years; 5) more than 8 years
Other comments

Thank you for your time and answers!

G priedas. Pirmojo ekspertinio vertinimo etapo anketa, skirta investicijų plėtros skatinimo agentūroms

SURVEY QUESTIONNAIRE FOR THE PHD THESIS “FORMING FOREIGN DIRECT INVESTMENT POLICY”

The research project with the working title “Forming foreign direct investments policy in the Baltic States” seeks to develop the model of the intensification policy of foreign direct investment which would provide a possibility to evaluate the determinants of FDI flows and the effect of adopted policy on inward FDI. The research further aims to identify the investment incentives, the implementation of which would bring the greatest benefit to the country.

Name:

Academic degree:

Current institution:

Position held:

The main fields of interests:

1. Please evaluate the group of FDI incentives from 1 to 10 (1 is the highest degree of significance and 10 is the lowest degree of significance)

The group of FDI incentives (criteria)	Developing countries	Developed countries
Fiscal		
Financial		
Non-financial		
Marketing a country		
International agreements		
Bilateral agreements		

Please elaborate on your answer above:

2. Please describe the main advantages and disadvantages of the country in attracting FDI

3. What are the main problems your country faces in gaining competitive advantage in attracting FDI?

1. In a particular business sector (please give an example)
2. In particular regions (please give an example)

4. How do you evaluate the efficiency of FDI policy in your country?

1. Positively
2. Negatively
3. Difficult to answer

Please explain you answer

5. Does your country have a targeted FDI policy?

1. Yes, it is oriented towards particular business sectors
2. Yes, it is oriented towards particular regions
3. Yes, it is oriented towards a particular type of investment (for example, Greenfield)
4. No.

6. Please determine MNCs' motives of investment in the country:

1. Market-seeking
 - a. Interest of market size and increase
 - b. The distance between suppliers and consumers
 - c. Low logistic costs
 - d. Liberal trade
2. Resource-seeking
 - a. Low cost human resources
 - b. Low cost natural resources
3. Assets-seeking
4. Efficiency-seeking
5. International business (risk) diversification
6. Other

7. Please indicate the type of new investment in the country

1. Expansion on existing operation
2. Mergers and acquisition
3. Greenfield
4. Joint ventures/ alliances
5. Public – private partnership
6. Outsourcing
7. Relocation of offshore activities
8. Other (please indicate the type)

8. Please indicate the targeted type of new investment in the country

1. Expansion on existing operation
2. Mergers and acquisition
3. Greenfield
4. Joint ventures/ alliances
5. Public – private partnership
6. Outsourcing
7. Relocation of offshore activities
8. Other (please indicate the type)

9. Please evaluate FDI incentives from 1 to 10 considering the type of new investments (1 is the highest degree of significance and 10 is the lowest degree of significance)

The group of FDI incentives (criteria)	Greenfield	R&D	M&A	Outsourcing	Offshoring	Public and private partnership
Tax incentives and loan support						
Investment guarantees and bank loan support						
Job creation grants						
Training and retraining grants						
Education allowance as a form of aid						
Funds to ensure the protection of industrial property						
Special incentive packages						
Infrastructure						
Free economic zones						
IPA's investment assistance						
IPA's investment project management						
International agreements						
Bilateral agreements						

10. Please evaluate FDI by business sectors from 1 to 10 (1 is the highest degree of significance and 10 is the lowest degree of significance)

Business sector	Rank (according priority)	Number of projects	Number of jobs	Main country investor in the sector	The largest company investor in the sector
Software					
Business services					
Electronics					
Automotive components					
Logistics					
Financial services					
Machinery equipment					
Plastics					
Food					
Textile					
Chemicals					
Pharmaceuticals					
Mining					
Other (please indicate)					

11. Inflows of FDI in R&D and numbers of jobs created

Business sector	FDI projects	Number of jobs	Inflows	The main country investor	The largest company investor in the sector
-----------------	--------------	----------------	---------	---------------------------	--

12. Inflows of FDI in M&A and numbers of jobs created

Business sector	FDI projects	Number of jobs	Inflows	The main country investor	The largest company investor in the sector
-----------------	--------------	----------------	---------	---------------------------	--

13. Inflows of FDI in Greenfield and numbers of jobs created

Business sector	FDI projects	Number of jobs	Inflows	The main country investor	The largest company investor in the sector
-----------------	--------------	----------------	---------	---------------------------	--

14. Please indicate the emerging and most important business sectors in attracting FDI.

15. Please refer to the most desirable MNCs to invest in the country. Please explain your answer.

16. Please describe the most successful FDI project. What were the main difficulties in implementing the project? What were the main success factors?

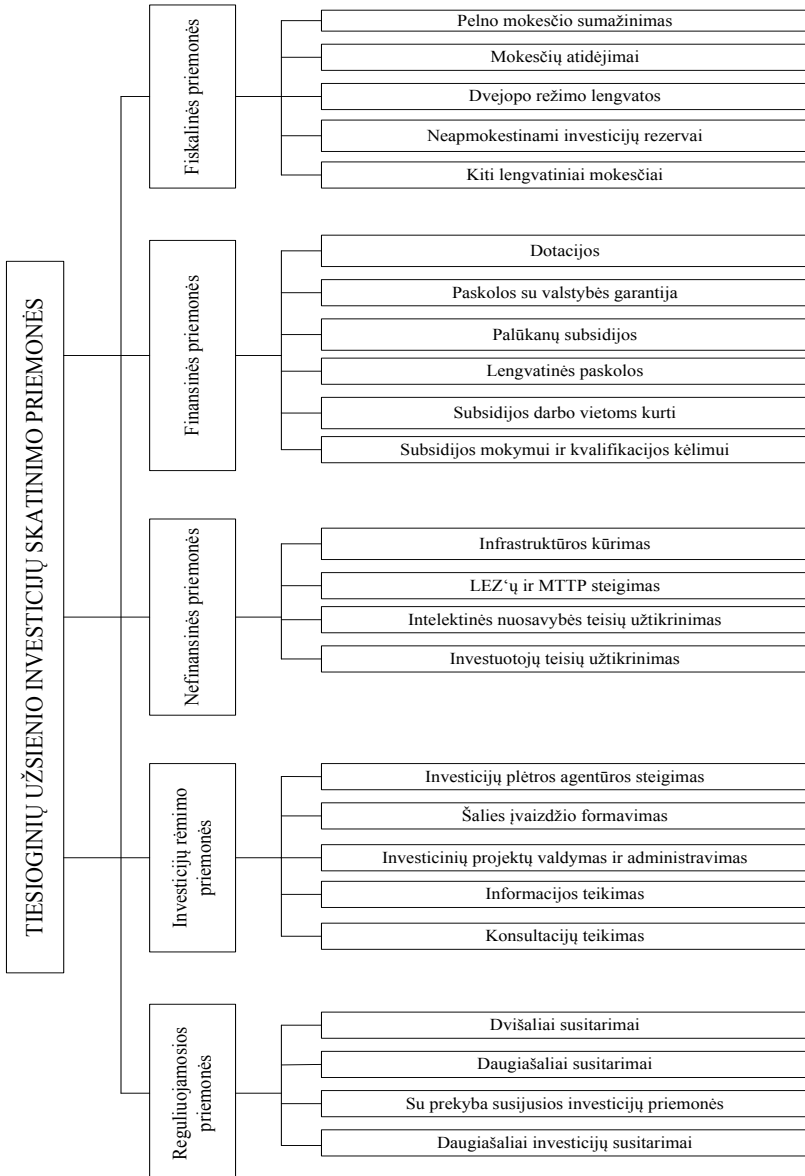
17. Please indicate the period of targeted FDI policy in years

1) less than a year; 2) 1-3 years; 3) 3-5 years; 4) 5 – 8 years; 5) more than 8 years

Other comments

Thank you for your time and answers

H priedas. Tiesioginių užsienio investicijų skatinimo priemonių rinkinys

I priedas. Baltijos šalių makroekonominiai rodikliai

I.1 lentelė. Baltijos šalių makroekonominiai rodikliai (Lietuvos statistikos departamentas, Latvijas Statistika, Eesti statistika)

Table I.1. Macroeconomic indicators of the Baltic States (Lietuvos statistikos departamentas, Latvijas Statistika, Eesti statistika)

Rodiklis	Metai	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Estija											
Ekonomikos augimas, BVP kitimas proc.		6,6	7,8	6,3	8,9	10,1	7,5	-3,7	-14,3	2,3	7,6
Rinkos dydis, gyv. skaičius tūkst.		1347	1339	1331	1325	1318	1313	1307	1302	1298	1294
Rinkos potencialas, PPP		9800	11300	12400	13800	15600	17500	17200	15000	15500	17200
Kainų kitimas, proc.		3,6	1,4	3	4,1	6,7	10,6	0,2	5,6	9,18	4,4
Nedarbo lygis, proc.		10,3	10	9,7	7,9	5,9	4,7	5,5	13,8	16,9	12,5
Darbo jėgos kaina, vidutinis mėnesinis atlyginimas eurais		392,7	465,7	465,7	516	601	724,5	825,2	783,8	792,3	847
Tarptautinė prekyba, eksportas mln. eurų		7093	6919	7307	7772	7270	6757	7149	6466	7827	8164
TUI/BVP, proc.		3,88	9,33	8,03	21,16	10,63	12,56	7,42	9,90	8,01	8,67
Latvija											
Ekonomikos augimas, BVP kitimas proc.		7,2	7,6	8,9	10,1	11,2	9,6	-3,3	-17,7	-0,3	-1,2
Rinkos dydis, gyv. skaičius tūkst.		2317	2287	2257	2227	2197	2167	2139	2112	2090	2073
Rinkos potencialas, PPP		7455	9100	10100	11100	12500	14300	14600	12700	13200	14700
Kainų kitimas, proc.		2	2,9	6,2	6,9	6,6	10,1	15,3	3,3	-1,2	2,5
Nedarbo lygis, proc.		12	10,6	10,4	9	6,8	6	7,5	16,9	18,7	15,4
Darbo jėgos kaina, vidutinis mėnesinis atlyginimas eurais		299,0	300,2	317,6	353,6	434,1	569,0	653,6	653,6	628,4	657
Tarptautinė prekyba, eksportas mln. eurų		4087	4207	4396	4785	4488	4235	4282	4389	5337	5579
TUI/BVP, proc.		2,8	2,7	4,6	4,4	8,3	8,1	3,7	0,4	1,5	1,8
Lietuva											
Ekonomikos augimas, BVP kitimas proc.		6,8	10,3	7,4	7,8	7,8	9,8	2,9	-14,8	1,4	5,9
Rinkos dydis, gyv. skaičius tūkst.		3421	3378	3333	3286	3238	3190	3143	3101	3068	3043
Rinkos potencialas, PPP		9513	10300	11200	12300	13600	15500	16100	13600	15000	16700
Kainų kitimas, proc.		0,3	-1,1	1,2	2,7	3,8	5,8	11,1	4,2	1,2	1,6
Nedarbo lygis, proc.		13,8	12,4	11,4	8,3	5,6	4,3	5,8	13,7	17,8	15,4
Darbo jėgos kaina, vidutinis mėnesinis atlyginimas eurais		469,2	486,6	508,3	555,8	646,1	785,5	657	629	603	618
Tarptautinė prekyba, eksportas mln. eurų		5287	6747	8319	10586	12581	14981	20069	14221	17605	23577
TUI/BVP, proc.		0,96	3,43	3,97	6,12	5,16	4,22	0,04	2,06	2,06	3,56

Y priedas. Šalies patrauklumo užsienio investuotojams analizės rezultatai

Y.1 lentelė. Patikimumo analizė: Latvijos atvejis

Table Y.1. Consistency analysis: Latvia's case

Veiksnių grupė	Kronbacho alfa	KMO
Ekonominis aktyvumas	0,729	0,538
Teisinė-politinė aplinka	0,672	0,499
Verslo aplinka	0,485	0,327
Infrastruktūra	0,609	0,419
Mokslinis-technologinis potencialas	0,638	0,557

Y.2 lentelė. Faktorinės analizės rezultatai: Latvijos atvejis

Table Y.2. Results of factor analysis: Latvia's case

Komponentas	Pradinės tikrinės reikšmės		
	<i>Bendras</i>	<i>Variantiškumas, %</i>	<i>Agreguotas, %</i>
1	3,618	72,353	72,353
2	1,032	20,637	92,990
3	0,240	4,799	97,789
4	0,111	2,211	100,00
5	0,0059	0,0118	100,00

Y.3 lentelė. Šalies patrauklumo veiksnių svoriai: Latvijos atvejis

Table Y.3. Weights of country's attractiveness factors: Latvia's case

Veiksnių grupė	Komponentas	Svoris
Ekonominis aktyvumas	0,973	0,209
Teisinė-politinė sistema	0,840	0,181
Verslo aplinka	0,994	0,214
Infrastruktūra	0,886	0,191
Mokslinis-technologinis potencialas	0,956	0,206

Y.4 lentelė. Patikimumo analizė: Lietuvos atvejis

Table Y.4. Consistency analysis: Lithuania's case

Veiksnių grupė	Kronbacho alfa	KMO
Ekonominis aktyvumas	0,472	0,248
Teisinė-politinė aplinka	0,891	0,739
Verslo aplinka	0,777	0,551
Infrastruktūra	0,514	0,489
Mokslinis-technologinis potencialas	0,547	0,732

Y.5 lentelė. Faktorinės analizės rezultatai: Lietuvos atvejis

Table Y.5. Results of factor analysis: Lithuania's case

Komponentas	Pradinės tikrinės reikšmės		
	<i>Bendras</i>	<i>Variantiškumas, %</i>	<i>Agreguotas, %</i>
1	2,578	51,560	51,560
2	1,782	35,648	87,208
3	0,550	11,006	98,214
4	0,089	1,786	100,00
5	0,0021	0,0403	100,00

Y.6 lentelė. Šalies patrauklumo veiksnių svoriai: Lietuvos atvejis

Table Y.6. Weights of country's attractiveness factors: Lithuania's case

Veiksnių grupė	Komponentas	Svoris
Ekonominis aktyvumas	0,852	0,195
Teisinė-politinė sistema	0,720	0,165
Verslo aplinka	0,912	0,209
Infrastruktūra	0,899	0,206
Mokslinis-technologinis potencialas	0,977	0,224

J priedas. Dokumentai, susiję su tiesioginių užsienio investicijų skatinimu Lietuvoje

J.1 lentelė. Dokumentai, susiję su tiesioginių užsienio investicijų skatinimu Lietuvoje
Table J.1. Documents related to the promotion of foreign direct investment in Lithuania

Dokumentas	Prioritetas	Priemonės investicijoms pritraukti
Investicijų įstatymas (1999)	investicijos į „plynaji lauką“; investicijos į nebaigtus statyti pastatus; investicijos į problemines teritorijas; investicijos į laisvasias ekonomines zonas, mokslo ir technologijų parkus; investicijos į inovacijas, žinių ekonomikos branduolius – klasterius	mokesčių lengvatos; darbuotojų perkvalifikavimo išlaidos iš dalies ar visiškai padengiamos; paskolos su valstybės (savivaldybių) garantija; valstybinė žemė investuotojui nuomojama ne aukciono būdu
Laisvųjų ekonominių zonų pagrindų įstatymas (1995)	į tarptautinės prekybos, gamybos ir eksporto, finansų veiklos; mokslinę-techninę pažangą kuriančios ir diegiančios įmonės bei organizacijos; steigiamos naujos darbo vietos	už nuomojamą valstybinę žemę mokamas lengvatinis – 50 proc. mažesnis žemės nuomos mokestis; atleidimas nuo pelno mokesčio; 50 proc. sumažintas pelno mokesčio tarifas; dividendai neapmokestinami; kitos mokesčių lengvatos, taikomos remiantis LR įstatymais
Investicijų skatinimo 2008 – 2013 metų programa	aukštųjų ir vidutiniškai aukštų technologijų sektorių plėtra arba didelės pridėtinės vertės produktus kuriančių įmonių gausinimas; užimtumo problemų sprendimai	šalies įvaizdžio gerinimas; investicijų skatinimo priemonių sistemos kūrimas ir tobulinimas; lankstus darbo santykių reglamentavimas; palankios mokesstinės aplinkos verslui kūrimas; spartus statybų leidimų ir licencijų gavimas; ES struktūrinių fondų paramos teikimas; PP tinklo plėtra
XV vyriausybės programa	įmonės, turinčios globalų ir ilgalaikį augimo potencialą; inovatyvios ir kuriančios didelę pridėtinę vertę; skatinančios techninę ir technologinę pažangą	nenurodyta
XVI vyriausybės programa	TUI nukreiptos į pramonės sektorius, jų efektyvumo didinimą ir plėtrą; didinančios užimtumą; efektyvios TUI	nenurodyta

J.1 lentelės pabaiga

1	2	3
Investicijų pritraukimo 2011 – 2021 metų programa (nepatvirtinta)	aukštos kvalifikacijos darbo vietų kūrimas; aukštųjų ir vidutiniškai aukštų technologijų sektorių plėtra; paslaugų, gamybos ir apdirbamosios pramonės įmonės, siekiančios aukštųjų ir vidutiniškai aukštų technologijų panaudojimo ir didelės pridėtinės vertės produktų kūrimo bei jų eksporto	šalia finansinių sukurti mokestines priemones; neteikti pirmenybės „plyno lauko“ investicijoms ir konkrečiai formuojamoms teritorijoms; biurokratinių ir verslo administravimo kliūčių šalinimas; palankios verslui mokestinės aplinkos kūrimas; verslo kontrolės sistemos supaprastinimas; darbo santykių liberalizavimas; infrastruktūros būklės gerinimas

K priedas. Tiesioginių užsienio investicijų paskatų įvertinimas atsižvelgiant į investicijų tipą

K.1 lentelė. Tiesioginių užsienio investicijų paskatų įvertinimas atsižvelgiant į investicijų tipą

Table K.1. Evaluation of foreign direct investment incentives by the type of new investments

Tiesioginių užsienio investicijų skatinimo priemonės	Plynasis laukas		MTEP		Susijungimai ir įsigijimai		Nepagrindinių įmonių funkcijų perkėlimas		Ofšorinė įmonė		Užsienio privačiojo ir viešojo sektoriaus partnerystė	
	Balai	Ran-gas	Balai	Ran-gas	Balai	Ran-gas	Balai	Ran-gas	Balai	Ran-gas	Balai	Ran-gas
Mokestinės iniciatyvos ir bankų paskolų parama	28		28		13		25		24		15	
Investicijų garantijos ir bankų parama	28		26		19		36		25		16	
Darbo vietos kūrimo dotacijos	42		32		37		35		25		24	
Personalo mokymams ir perkvalifikavimui skirtos dotacijos	30		27		38		27		30		30	
Dotacijos švietimui	59		37		51		37		37		34	
Infrastruktūra	22		48		17		38		33		36	
Laisvosios ekonominės zonos	43		46		36		34		38		41	
IPA pagalba investuotojams	45		35		35		22		36		37	
IPA investicinio projekto administravimas	52		39		40		29		44		39	
Tarptautiniai susitarimai	43		36		34		39		34		34	
Dvišaliai susitarimai	42		36		33		40		35		33	

L priedas. Antrojo ekspertinio vertinimo etapo anketa

SURVEY QUESTIONNAIRE FOR THE PHD THESIS “FORMING FOREIGN DIRECT INVESTMENT POLICY IN THE BALTIC STATES”

The research project with the working title “Forming foreign direct investments policy in the Baltic States” seeks to develop the model of the intensification policy of foreign direct investment which would provide a possibility to evaluate the determinants of FDI flows and the effect of adopted policy on inward FDI. The research further aims to identify the investment incentives, the implementation of which would bring the greatest benefit to Estonia. The empirical analysis is based on multi criteria decision making methods. Thus, the target of expert survey is to determine the weights of FDI incentives in the FDI policy.

Name:

Academic degree:

Current institution:

Position held:

Main fields of interests:

QUESTIONS

1. Please determine the weight of **incentive groups in the whole FDI policy** according to the significance in attracting FDI on the scale from 0 to 1 (following the rule that the sum of all weights is equal to 1)

The criteria	The value of criteria
Fiscal incentives	
Financial incentives	
Non-financial incentives	
Investment promotion tools	
International regulatory tools	
Total	1

2. Please determine the weights of **fiscal incentives on the scale (according their importance in FDI policy)** from 0 to 1 (following the rule that the sum of all weights equals to 1)

The criteria	The value of criteria
Tax holidays	
Double taxation relief	
Profit tax allowance	
Other tax allowance	
Tax – free investment reserves	
Total	1

3. Please determine the weights of **financial incentives (according their importance in FDI policy)** on the scale from 0 to 1 (following the rule that the sum of all weights equals to 1)

The criteria	The value of criteria
Bank loan support	
Investment guarantees	
Training and retraining grants	
Job creation grants	
Interest rate subsidies	
Total	1

4. Please determine the weights of **non-financial incentives (according to their importance in FDI policy)** on the scale from 0 to 1 (following the rule that the sum of all weights equals to 1)

The criteria	The value of criteria
Infrastructure	
Free economic zones	
Funds to ensure the protection of industrial property	
Assurance of intellectual property rights	
Total	1

5. Please determine the weights of **investment promotion instruments** in attracting FDI (**according to their importance in FDI policy**) on the scale from 0 to 1 (considering the rule that the sum of all weights equals to 1)

The criteria	The value of criteria
Establishing the IPA	
Providing investment counselling services	
IPA's investment project management	
Improving the country's image	
Providing investment information	
Total	1

6. Please determine the weights of **international regulatory tools** on the scale from 0 to 1 (following the rule that the sum of all weights equals to 1)

The criteria	The value of criteria
Bilateral investment treats	
International investment agreements	
Trade-related investment measures	
Multilateral agreement on investment	
Total	1

Thank you for your time and answers!

M priedas. Ekspertinio vertinimo rezultatai ir tiesioginių užsienio investicijų politikos skatinimo priemonių svoriai

M.1 lentelė. Skatinimo priemonių dedamųjų tiesioginių užsienio investicijų politikoje rodiklių svarbos ekspertinio vertinimo suderinamumo rezultatai: Latvijos atvejis

Table M.1. Results of coherence of expert evaluation of the components of foreign direct investment incentives in foreign direct investment policy: Latvia's case

TUI politikos komponentas	Rodikliai				
	Nuokrypio nuo bendro vidurkio kvadratų suma S	Konkordancijos koeficientas	χ^2	χ^2_{kr} , kai $\alpha = 0,05$	T_j
Fiskalinės priemonės	254,8	0,283	11,32	9,49	120
Finansinės priemonės	635,5	0,372	18,58	11,07	48
Nefinansinės priemonės	170	0,346	10,38	7,82	60
Investicijų rėmimo priemonės	420,6	0,459	18,37	9,49	102
Reguliuojamosios priemonės	230,24	0,474	14,22	7,82	18
Visa TUI politika	259,2	0,324	12,96	9,49	240

M.2 lentelė TUI politikos iniciatyvų rodiklių svoriai: Latvijos atvejis

Table M.2. The weight of incentives in foreign direct investment policy: Latvia's case

Skatinimo priemonių grupė	Skatinimo priemonių grupės svoris	TUI skatinimo priemonės	TUI skatinimo priemonės svoris
Fiskalinės priemonės	0,214	Pelno mokesčio sumažinimas	0,213
		Mokesčių atidėjimai	0,175
		Dvejopo režimo lengvatos	0,185
		Neapmokestinami investicijų rezervai	0,218
		Kiti lengvatiniai mokesčiai	0,209
Iš viso	1,0		
Finansinės priemonės	0,179	Dotacijos	0,167
		Paskolos su valstybės garantija	0,139
		Palūkanų subsidijos	0,145
		Lengvatinės paskolos	0,140
		Subsidijos darbo vietų kūrimui	0,255
		Subsidijos mokymams ir kvalifikacijai kelti	0,154
		Iš viso	1,0

M.2 lentelės pabaiga

1	2	3	4
Nefinansinės priemonės	0,204	Infrastruktūros kūrimas (gerinimas)	0,281
		LEZ ir MTTP kūrimas	0,241
		Intelektinės nuosavybės užtikrinimas	0,237
		Investuotojų teisių užtikrinimas	0,241
		Iš viso	1,0
Investicijų rėmimo (marketingo) priemonės	0,221	Investicijų skatinimo agentūrų steigimas	0,193
		Šalies įvaizdžio formavimas	0,215
		Investicinių projektų valdymas ir administravimas	0,172
		Informacinių paslaugų teikimas	0,206
		Konsultacinių paslaugų teikimas	0,215
		Iš viso	1,0
Reguliuojamosios priemonės	0,182	Dvišaliai susitarimai	0,192
		Daugiašaliai susitarimai	0,267
		SSIP	0,282
		DIS	0,259
		Iš viso	1,0
Iš viso	1,0		

M.3 lentelė. Skatinimo priemonių dedamųjų tiesioginių užsienio investicijų politikoje rodiklių svarbos ekspertinio vertinimo suderinamumo rezultatai: Estijos atvejis

Table M.3. Results of coherence of expert evaluation of the components of foreign direct investment incentives in foreign direct investment policy: Estonia's case

TUI politikos komponentas	Rodikliai				
	Nuokrypio nuo bendro vidurkio kvadratų suma S	Konkordancijos koeficientas	χ^2	χ^2_{kr} , kai $\alpha = 0,05$	T_j
Fiskalinės priemonės	298,5	0,324	12,98	9,49	96
Finansinės priemonės	614,98	0,380	18,95	11,07	210
Nefinansinės priemonės	146,5	0,326	9,78	7,82	60
Investicijų remimo priemonės	191,5	0,242	9,70	9,49	252
Reguliuojamosios priemonės	127,72	0,278	8,329	7,82	48
Visa TUI politika	309,2	0,313	12,53	9,49	156

M.4 lentelė. Tiesioginių užsienio investicijų politikos iniciatyvų rodiklių svoriai: Estijos atvejis

Table M.4. The weight of incentives in foreign direct investment policy: Estonia's case

Skatinimo priemonių grupė	Skatinimo priemonių grupės svoris	TUI skatinimo priemonės	TUI skatinimo priemonės svoris
Fiskalinės priemonės	0,205	Pelno mokesčio sumažinimas	0,198
		Mokesčių atidėjimai	0,187
		Dvejopo režimo lengvatos	0,198
		Neapmokestinami investicijų rezervai	0,210
		Kiti lengvatiniai mokesčiai	0,207
		Iš viso	1,0
		Finansinės priemonės	0,158
Paskolos su valstybės garantija	0,153		
Palūkanų subsidijos	0,153		
Lengvatinės paskolos	0,148		
Subsidijos darbo vietų kūrimui	0,211		
Subsidijos mokymams ir kvalifikacijai kelti	0,164		
Iš viso	1,0		

M.4 lentelės pabaiga

1	2	3	4
Nefinansinės priemonės	0,223	Infrastruktūros kūrimas (gerinimas)	0,281
		LEZ ir MTTP kūrimas	0,228
		Intelektinės nuosavybės užtikrinimas	0,224
		Investuotojų teisių užtikrinimas	0,267
		Iš viso	1,0
Investicijų rėmimo (marketingo) priemonės	0,212	Investicijų skatinimo agentūrų steigimas	0,194
		Šalies įvaizdžio formavimas	0,211
		Investicinių projektų valdymas ir administravimas	0,175
		Informacinių paslaugų teikimas	0,210
		Konsultacinių paslaugų teikimas	0,211
		Iš viso	1,0
Reguliuojamosios priemonės	0,201	Dvišaliai susitarimai	0,223
		Daugiašaliai susitarimai	0,256
		TRIM	0,274
		MAI	0,247
		Iš viso	1,0
Iš viso	1,0		

N priedas. Baltijos šalių stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių analizės

N.1 lentelė. Kriterijų ir kriterijų dedamųjų apibūdinimas Lietuvos atveju
Table N.1. Description of criteria and subcriteria in Lithuania's case

Kriterijus	Kriterijaus dedamoji	Apibūdinimas
Stiprybės	Rinka	Didžiausia rinka Baltijos šalyse, liberali ekonomika, ekonomikos augimas per paskutiniuosius ketverius metus
	Žmonės	Pigi aukštos kvalifikacijos darbo jėga. 32 proc. darbo jėgos su aukštuoju išsilavinimu, iš jų 20 proc. – diplomuoti inžinieriai; 41 proc. gyventojų moka bent vieną užsienio kalbą, 33 proc. – dvi, 6,6 proc. – tris užsienio kalbas
	Žinių ekonomika	Daugiau kaip 57 proc. visų TUI projektų pritraukiama į paslaugų ir IRT sektorius
	Infrastruktūra	Geopolitinė padėtis: tarp Rytų ir Vakarų. Turima infrastruktūra viena iš geriausiai išplėtotų regione (Vilniaus oro uostas kartu su Kauno oro uostu bei Klaipėdos neužšalanti uostu pripažinta kaip geriausiai regione išplėtotą tranzitui tinkama infrastruktūra). Viena aukščiausių pasaulyje interneto ir mobilios ryšio skvarba
	Tarptautinis pripažinimas	Vilnius atitinka vidutinio vakarietiško miesto standartus. Užsitarnautas esamų užsienio investuotojų pasitikėjimas. Tai rodo ir pritrauktų įmonių žinomumas
Silpnybės	Institucinė aplinka	Nepakankama intelektualaus kapitalo apsauga, biurokratinio aparato neefektyvumas, korupcija, politinis nestabilumas, įstatymų, reglamentuojančių investicijų skatinimą, spragos, sudėtingas mokesčių reguliavimas, aukšti socialiniai mokesčiai, šešėlinė ekonomika
	Darbo rinkos efektyvumas	Nelankstus darbo santykių reglamentavimas, darbo jėgos (išsilavinimo) neatitikimas rinkos poreikiams, ženkli emigracija, žemas darbo produktyvumas, nemotyvuota darbo jėga
	Rinkos efektyvumas	Maža vietinė rinka, vartotojo elgsena, ilgos verslo pradėjimo procedūros, neefektyvi antimonopolinė politika, vietinės rinkos konkurencijos intensyvumas
	Verslo ir mokslo institucijų bendradarbiavimo augimas	Lėta verslo slėnių ir MTEP plėtra, negalutinai sukurta LEZ infrastruktūra ir tinkamumas joje vykdyti veiklą, žemiausias patentų įregistravimo lygis Baltijos šalyse

N.1 lentelės pabaiga

1	2	3
	Tarptautinis sąmoningumas	Tebesitęsiantis šalies įvaizdžio formavimas, nesugebėjimas savęs pristatyti tarptautinėje erdvėje, bendros šalies internacionalizacijos strategijos nebuvimas
Galimybės	Technologijų perėmimas „know-how“	Mokslo ir inovacijų plėtra, klasterizacija, technologinių centrų formavimas, darbo našumo augimas
	Aukštųjų technologijų plėtra	Biotechnologijos, nanotechnologijos, elektronika ir lazerinės technologijos, švariosios technologijos, inovatyvios medicinos prietaisai
	Paslaugų sektorių plėtra	Informacinės ir komunikacinės, finansinės, logistikos paslaugos, turizmas
	Tarptautinio konkurencingumo didėjimas	Užsienio rinkų plėtra, tradicinių ir inovatyvių verslo sektorių eksporto augimas, TUI srautų augimas
	Gyvenimo kokybės augimas	Nedarbo mažėjimas, perkamosios galios augimas, skurdo lygio mažėjimas, atotrūkio tarp vidutinės ir aukštas pajamas gaunančios klasių mažėjimas, regioninės atskirties mažėjimas, emocinio pasitenkinimo augimas
Grėsmės	Priklausomybė nuo MNK	Technologinė priklausomybė bei šalies augimo priklausomybė nuo TUI, kaip išorinio finansavimo šaltinio, naujų interesų grupių atsiradimas, MNK įtaka vyriausybės priimamiems sprendimams
	Augančios TUI sąnaudos	Dėl TUI skatinimo netenkama dalies mokesčių į biudžetą, išauga lėšos, skiriamos TUI
	Monopolijų įsigalėjimas	Įsigyjant vietines įmones, auga MNK koncentracija rinkoje, užgožiamas SVV ir atskirais atvejais susidaro sąlygos monopolijai
	„Lenktynės iki galo“	Konkuruojama regione dėl TUI, nekreipiant dėmesio į investicijų kokybę ir naudingumą
	„Protų nutekėjimas“	Dėl globalioje korporacijoje vidinio žmogiškojo kapitalo judėjimo atsiradęs „protų nutekėjimas“ silpnina šalies intelektinį potencialą, skatina depopuliaciją, didina kvalifikuotos darbo jėgos stygių ir nekvalifikuotos darbo jėgos perteklių šalyje

N.2 lentelė. Kriterijų ir kriterijų dedamųjų apibūdinimas Latvijos atveju
Table N.2. Description of criteria and subcriteria in Latvia's case

Kriterijus	Kriterijaus dedamoji	Apibūdinimas
Stiprybės	Prieinamumas prie didžiųjų rinkų	Geografinė padėtis: tarp Rytų ir Vakarų, lengvas susisiekimasis su ES, Rusija, NVS
	Žmonės	Pigi ir aukštos kvalifikacijos darbo jėga. Aukštojo išsilavinimo lygis lenkia ES vidurkį
	Verslo aplinka	21 vieta pasaulyje ir 7 vieta ES pagal verslui palankią aplinką. Vienas mažiausių darbo užmokesčių, vieni mažiausių mokesčių ES, lankstus darbo reglamentavimas
	Makroekonominis ir politinis stabilumas	Sparčiausiai auganti ekonomika tarp Baltijos šalių, atiduota TVF skola, teisinė sistema orientuota į potencialius investuotojus, dvišaliai ir daugiašaliai susitarimai, sumažinta biurokratija
	Infrastruktūra	Trys neužšalantys uostai, Rygos oro uostas didžiausias Baltijos šalyse, 15 LEZ, interneto ir mobiliojo ryšio sparta 7 pasaulyje ir 5 ES.
	Tarptautinis pripažinimas	Pritrauktos žinomų prekių ženklų įmonės
Silpnybės	Stipri priklausomybė nuo MNK	Sumažėjus TUI šalis pateko į gilią recesiją, pagrindinės eksportuotojos – užsienio kapitalo įmonės
	Finansų rinkos efektyvumas	Žemas bankų kreditingumo lygis, mažiausia akcijų rinka tarp Baltijos šalių
	Žinių ekonomika	Inovacijų lygis vienas žemiausių ES, žemas aukštųjų technologijų sektorių eksporto lygis, menkas verslo įmonių ir mokslo institucijų bendradarbiavimas
	Instituciniai veiksniai	Korupcija, šešėlinė ekonomika, nepasitikėjimas vyriausybe, spragos teisinėje sistemoje, sudėtingas mokesčių reguliavimas
	TUI skatinimo politikos situacija	Nesuformuota valstybės rinkodaros programa, nėra bendros šalies internacionalizacijos politikos, TUI skatinimo priemonės taikomos tik itin didelės apimties projektams, nevysiškai veikia LEZ
Galimybės	Sumažinti rinkos susilpnėjimą dėl finansinės krizės	Pasinaudoti TUI kaip išoriniu finansinių šaltinių
	Modernizuoti ir skatinti tradicinius verslo sektorius	Pasinaudoti technologijų perėmiu „know-how“ ir modernizuoti metalo apdirbimo, medienos, chemijos, atliekų perdirbimo pramonės šakas
	Tarptautinio konkurencingumo stiprinimas	Užsienio rinkų plėtra, tradicinių ir inovatyvių verslo sektorių, eksporto augimas, TUI srautų augimas
	Paslaugų sektorių plėtra	Informacinės ir komunikacinės, finansinės, logistikos paslaugos, turizmas

N.2 lentelės pabaiga

1	2	3
	Gyvenimo kokybės augimas	Nedarbo mažėjimas, perkamosios galios augimas, skurdo lygio mažėjimas, atotrūkio tarp vidutinės ir aukštas pajamas gaunančios klasių mažėjimas, regioninės atskirties mažėjimas, emocinio pasitenkinimo augimas
Grėsmės	Monopolijų įsigalėjimas	Dėl stiprios priklausomybės nuo TUI išauga MNK koncentracija rinkoje, žlugdomas SVV
	„Protų nutekėjimas“	Nesant mokslui imlių šakų strategijos, galimas specialistų išvykimas iš šalies
	Stipri priklausomybė nuo MNK	Dar stipresnė priklausomybė nuo TUI nei esamoje situacijoje, kaip išorinio finansavimo šaltinio ir į eksportą orientuotų MNK, naujų interesų grupių atsiradimas, MNK įtaka vyriausybės priimamiems sprendimams
	Konkurencijos dėl TUI išaugimas	Konkuruojama regione dėl TUI, nekreipiant dėmesio į investicijų kokybę ir naudingumą, sąnaudų TUI pritraukti išaugimas
	Investicijų į aukštųjų technologijų sektorius praradimas	Dabartinės investicijų programos fokusavimasis į tradicinius verslo sektorius ir žemas inovacijų lygis slopina investicijas į aukštųjų technologijų sektorius

N.3 lentelė. Kriterijų ir kriterijų dedamųjų apibūdinimas Estijos atveju

Table N.3. Description of criteria and subcriteria in Estonia's case

Kriterijus	Kriterijaus dedamoji	Apibūdinimas
Stiprybės	Verslo aplinka	Palanki mokesčių sistema, žemas korupcijos lygis, lanksti darbo reglamentavimo sistema, lengvos verslo steigimo procedūros
	Žmonės	Aukštos kvalifikacijos, pigi ir motyvuota darbo jėga, modernūs, tolerantiški ir atviri naujovėms
	Makroekonominis stabilumas	Sparčiai auganti ekonomika, mažiausiai tarptautinius krizės padarinius pajautusi Baltijos šalis, geras valstybės finansų valdymas, euro įsivedimas kriziniu laikotarpiu
	Infrastruktūra	Gera išplėta infrastruktūra Taline, geras susisiekimasis su Skandinavijos šalimis, Rusija ir Baltijos šalimis
	Žinių ekonomika	12 vieta pasaulyje plėtojant inovacijas, daugiausia investuotojų pritraukiama į IRT ir finansų sektorius, interneto spartos lygis – 6 vietoje pasaulio mastu, 36 proc. įmonių diegia inovacijas. Įgyvendinama MTEP skatinimo strategija, veikia 6 technologiniai slėniai
	Tarptautinis konkurencingumas	Suformuota įvaizdžio programa, išplėtotas investicijų skatinimo priemonių taikymas, pritrauktos žinomų prekių ženklų įmonės

N.3 lentelės tęsinys

1	2	3
Silpnybės	Rinka	Mažiausia rinka tarp Baltijos šalių
	Darbo jėga	Mažas gyventojų skaičius riboja galimybes susirasti aukštos kvalifikacijos darbuotojų, didėjanti emigracija ir mažėjantis gyventojų skaičius, žemas darbo produktyvumas
	Mokslinių tyrimų ir inovacijų sistema	MTEP strategija orientuota tik į valstybinių sektorių ir užsienio kapitalą. Tik 20 proc. apsigynusių daktaro laipsnį taikomųjų mokslų srityse, tradicinių verslo sektorių įmonės diegdamos inovacijas nesinaudoja mokslinių tyrimų institucijų paslaugomis, žemas patentų įregistravimo lygis
	Valstybinis reguliavimas	Griežtas aplinkosaugos reguliavimas reikalauja didelių investicijų
	Priklausomybė nuo Skandinavijos regiono	Ypač didelė priklausomybė finansų sektoriuje
Galimybės	Mokslui ir inovacijoms imlių sektorių skatinimas	Mokslo institucijų ir įmonių bendradarbiavimas, technologijų perėmimas, klasterizacija, technologinių centrų plėtra ir kokybės gerinimas
	Specializacija paslaugų sektoriuose	IT, IRT, finansų, turizmo paslaugų sektoriai
	Eksporto skatinimas	Aukštą pridėtinę vertę sukuriančių prekių ir paslaugų eksportas
	Darbo rinkos problemų sprendimas	Moksleiviai skatinami rinktis specialybes, susietas su tiksliniais šalies sektoriais, lengvinamos migracijos sąlygos specialistams iš trečiųjų pasaulio šalių, skatinamas emigravusių piliečių grįžimas
	Tradicinių sektorių produktyvumo didinimas	Įmonių susijungimai ir įsigijimai, įmonių technologinių sistemų modernizavimas, darbuotojų kvalifikacijos kėlimas ar perkvalifikavimas
Grėsmės	Konkurencija dėl TUI	Konkurencijos augimas IRT ir finansų paslaugų srityse iš sparčiai besivystančių šalių, išlaidų augimas mažinant konkurenciją atskiruose sektoriuose
	Augantis darbo jėgos trūkumas	Siaura specializacija padidins darbuotojų trūkumą kituose sektoriuose
	Priklausomybė nuo užsienio kapitalo	Technologinė priklausomybė bei šalies augimo priklausomybė nuo TUI, kaip išorinio finansavimo šaltinio, naujų interesų grupių atsiradimas, MNK įtaka vyriausybės priimamiems sprendimams. Užsienio kapitalo monopolijų įsigalėjimas

N.3 lentelės pabaiga

1	2	3
	Regioninė priklausomybė	TUI politikos regioninė specializacija (Skandinavijos šalys) sąlygoja aukštą ekonominės priklausomybės lygį nuo investuotojų šalies ekonominės situacijos
	Tradicinių verslo šakų konkurencingumo smukimas	Siaura sektorinė specializacija ir darbo jėgos stoka mažina tradicinių verslo šakų produktyvumą, konkurencingumą bei slopina verslo šakos augimą

O priedas. Analitinio tinklo proceso ir stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių analizės rezultatai

O.1 lentelė. Kriterijų grupės ir kriterijų svoriai stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių analizėje atsižvelgiant į tiesioginių užsienio investicijų politikos formavimą: Latvijos atvejis

Table O.1. The weights of criteria and subcriteria in strengths, weaknesses, opportunities and threats analysis in respect of foreign direct investment policy: Latvia's case

Kriterijų grupė	Komponento svoris	Kriterijus	Dalinio rodiklio svoris
Stiprybės	0,21309	S11 Prieinamumas prie didžiųjų rinkų	0,17533
		S12 Žmonės	0,05898
		S13 Verslo aplinka	0,19377
		S14 Makroekonominis ir politinis stabilumas	0,12817
		S15 Infrastruktūra	0,20357
		S16 Tarptautinis pripažinimas	0,24019
		Iš viso	1,0
Silpnybės	0,27325	W11 Stipri priklausomybė nuo MNK	0,43716
		W12 Finansų rinkų efektyvumas	0,04677
		W13 Žinių ekonomika	0,18145
		W14 Instituciniai veiksniai	0,14280
		W15 Esama TUI politika	0,07267
		W16 Darbo rinka	0,11915
		Iš viso	1,0
Galimybės	0,25436	O11 Rinkos susilpnėjimo dėl finansinės krizės sumažinimas	0,17998
		O12 Tradicinių sektorių skatinimas ir modernizavimas	0,14741
		O13 Tarptautinio konkurencingumo stiprinimas	0,11330
		O14 Gyvenimo kokybės gerinimas	0,18267
		O15 Paslaugų sektorių plėtra	0,17914
		O16 Inovacijų įsisavinimas	0,19749
		Iš viso	1,0
Grėsmės	0,25929	T11 Monopolijų įsigalėjimas	0,09684
		T12 „Protų nutekėjimas“	0,03989
		T13 Augančios TUI pritraukimo sąnaudos	0,10903
		T14 Investicijų į MTEP praradimas	0,12426
		T15 TUI politikos valdymo nesėkmė	0,16709
		T16 Technologinė priklausomybė nuo MNK	0,23581
		T17 Naujų įtakos grupių formavimasis	0,22709
		Iš viso	1,0
Iš viso	1,0		

O.2 lentelē. Dalinių tiesioginių užsienio investicijų politikų prioritētiskumo sintezēs rezultātai: Latvijas atvejis

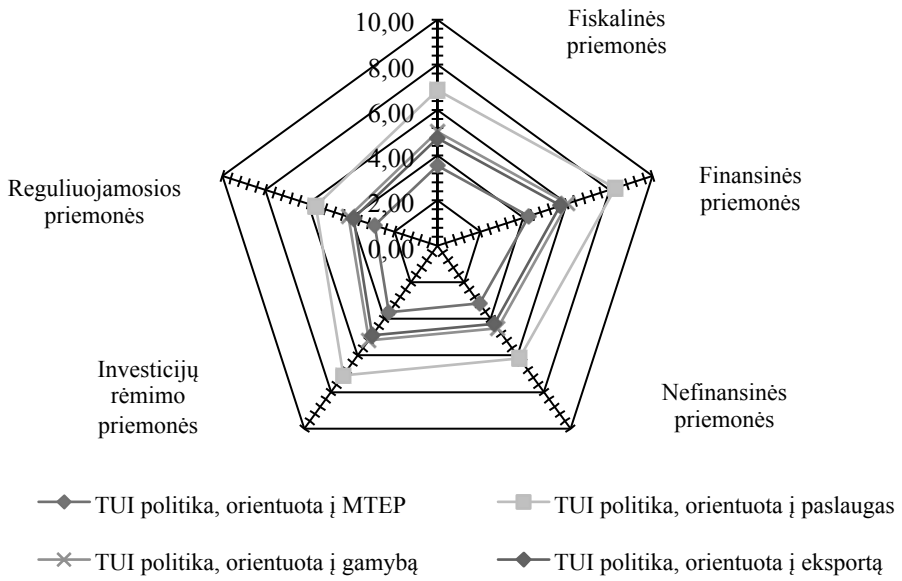
Table O.2. Results of synthesis of priorities of partial foreign direct investment policies: Latvia's case

Dalinēs TUI politikos tips	Prioritētiskumo īvertis			Rangas
	Neapdorotas	Idealiztuotas	Normaliztuotas	
Politika, orientuota ī MTEP	0,050712	4	0,166842	4
Politika, orientuota ī eksportā	0,079430	2	0,261324	2
Politika, orientuota ī paslaugas	0,070272	3	0,231193	3
Politika, orientuota ī gamybā	0,103539	1	0,340642	1

O.3 lentelē. Galutinēs tiesioginiū užsienio investiciju daliniū politikū prioritētiskumo sintezēs rezultātai: Latvijas atvejis

Table O.3. Final synthesis of priorities of partial foreign direct investment policies: Latvia's case

Sintezēs metods Dalinēs TUI politikos tips	Adityvussis (sudētinnis)	Tikimybinnis adityvussis (sudētinnis)	Subtraktyvussis	Multiplikatyvussis prioritētū kēlmo laipsniu metods	Multiplikatyvussis	Pirminē sintezē	Vidurkis
	Prioritētiskumas	Prioritētiskumas	Prioritētiskumas	Prioritētiskumas	Prioritētiskumas	Prioritētiskumas	Prioritētiskumas
Politika, orientuota ī MTEP	0,1667	0,3793	-0,0239	0,1486	0,2323	0,1668	0,1783
Politika, orientuota ī eksportā	0,2223	0,4338	0,0305	0,1800	0,8219	0,2613	0,3199
Politika, orientuota ī paslaugas	0,3795	0,5789	0,175	0,2666	5,9853	0,2312	1,2745
Politika, orientuota ī gamybā	0,2314	0,4145	0,0112	0,1934	0,5918	0,3406	0,2971

O.1 pav. Latvijos integruotos tiesioginių užsienio investicijų politikos daugiamatė diagrama

Fig. O.1 The diagram of the integrated foreign direct investment policy in Latvia's case

O.4 lentelė. Kriterijų grupės ir kriterijų svoriai stiprybių, silpnųjų, galimybių ir grėsmių analizėje atsižvelgiant į tiesioginių užsienio investicijų politikos formavimą: Estijos atvejis

Table O.4. The weights of criteria and subcriteria in strengths, weaknesses, opportunities and threats analysis in respect of foreign direct investment policy Estonia's case

Kriterijų grupė	Komponento svoris	Kriterijus	Dalinio rodiklio svoris
Stiprybės	0,26199	S11 Verslo aplinka	0,17450
		S12 Žmonės	0,17328
		S13 Makroekonominis stabilumas	0,10326
		S14 Žinių ekonomika	0,23406
		S15 Infrastruktūra	0,15435
		S16 Tarptautinis konkurencingumas	0,16055
		Iš viso	1,0
Silpnybės	0,21100	W11 Rinka	0,15268
		W12 Darbo jėga	0,26242
		W13 Mokslinių tyrimų ir inovacijų sistema	0,27300
		W14 Valstybinis reguliavimas	0,09829
		W15 Priklausomybė nuo Skandinavijos šalių	0,21360
		Iš viso	1,0
Galimybės	0,28824	O11 Mokslui ir inovacijoms imlių sektorių skatinimas	0,19109
		O12 Specializacija paslaugų sektoriuose	0,09805
		O13 Aukštą pridėtinę vertę sukuriančių prekių ir paslaugų eksportas	0,17961
		O14 Darbo rinkos problemų sprendimas	0,14286
		O15 Tradicinių sektorių produktyvumo didinimas	0,04939
		O16 Gyvenimo kokybės augimas	0,13717
		O17 Tarptautinės technologinės lyderystės perėmimas	0,20182
		Iš viso	1,0
		Grėsmės	0,23876
T12 Regioninė priklausomybė	0,14314		
T13 Priklausomybė nuo užsienio kapitalo	0,22064		
T14 Neregioninė konkurencija dėl IRT TUI	0,12983		
T15 Tradicinių verslo šakų konkurencingumo smukimas	0,17764		
T16 TUI projektų valdymo nesėkmė	0,20837		
Iš viso	1,0		
Iš viso	1,0		

O.5 lentelē. Dalinių tiesioginių užsienio investicijų politikų prioritētiskumo sintezēs rezultātai: Estijas atvejis

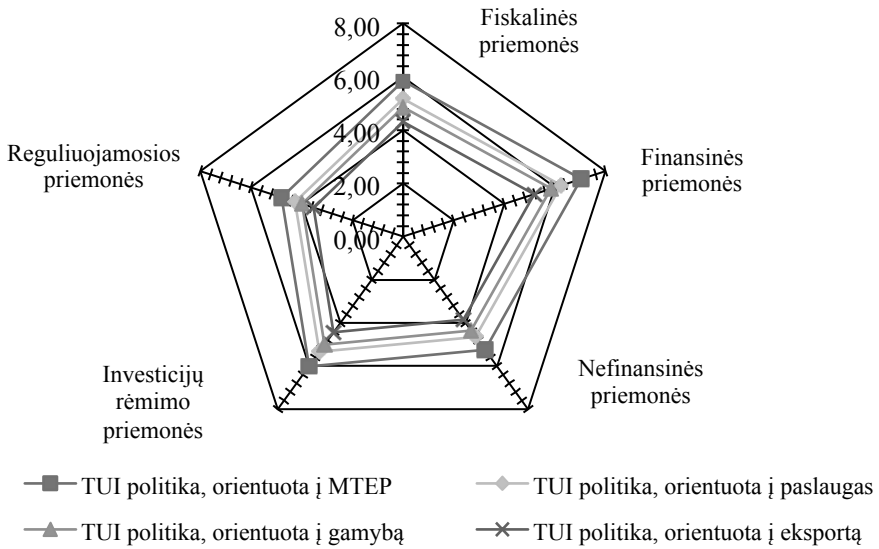
Table O.5. Results of priority synthesis of partial foreign direct investment policies: Estonia's case

Dalinēs TUI politikos tipas	Prioritētiskumo īvertis			Rangas
	Neapdorotas	Idealizēuotas	Normalizēuotas	
Politika ī gamybā	0,0540	0,6861	0,2126	4
Politika ī eksportā	0,0610	0,7752	0,2402	2
Politika ī MTEP	0,0786	1,0000	0,3099	1
Politika ī paslaugas	0,0602	0,7655	0,2372	3

O.6 lentelē. Galutinēs dalinē tiesioginē užsienio investicijū politikū prioritētiskumo sintezēs rezultātai: Estijas atvejis

Table O.6. Final synthesis of priorities of partial foreign direct investment policies: Estonia's case

Sintezēs metods	Aditīvus (sudētinis)	Tikimybēnīs aditīvus (sudētinis)	Subtraktyvūs	Multiplikatyvūs prioritētū kēlīmo laipsnū metods	Multiplikatyvūs	Pirminē sintezē	Vidurkis
Dalinēs TUI politikos tipas	Prioritētiskums	Prioritētiskums/	Prioritētiskums	Prioritētiskums	Prioritētiskums	Prioritētiskums	Prioritētiskums
Politika, orientuota ī MTEP	0,3674	0,5982	0,0162	0,2292	8,4779	0,3099	1,6665
Politika, orientuota ī eksportā	0,1839	0,4319	0,0251	0,2420	0,5000	0,2372	0,2700
Politika, orientuota ī paslaugas	0,3160	0,5647	-0,0125	0,2417	4,3151	0,2402	0,9442
Politika, orientuota ī gamybā	0,2321	0,4870	0,1061	0,2280	1	0,2126	0,3776

O.2 pav. Estijos integruotos teisoginių užsienio investicijų politikos daugiamatė diagrama

Fig. O.2. The diagram of the integrated foreign direct investment policy in Estonia's case

P priedas. Tiesioginių užsienio investicijų politikoje integruotų skatinimo priemonių reikšmingumas

P.1 lentelė. Skatinimo priemonių reikšmingumas kompleksinėje tiesioginių užsienio investicijų politikoje: Lietuvos atvejis

Table P.1. Importance of incentives in complex foreign direct investment policy: Lithuania's case

Skatinimo priemonių grupės	Skatinimo priemonių reikšmingumas pagal dalinės TUI politikos tipus			
	TUI politika, orientuota į MTEP	TUI politika, orientuota į paslaugas	TUI politika, orientuota į gamybą	TUI politika, orientuota į eksportą
Fiskalinės priemonės	6,14	4,04	4,4	5,59
Finansinės priemonės	7,38	4,86	5,3	6,73
Nefinansinės priemonės	5,5	3,62	3,94	5,01
Investicijų rėmimo priemonės	6,32	4,16	4,53	5,76
Reguliuojamosios priemonės	5,06	3,32	3,62	4,61
Iš viso	30,4	20	21,79	27,7

P.2 lentelė. Skatinimo priemonių reikšmingumas kompleksinėje tiesioginių užsienio investicijų politikoje: Latvijos atvejis

Table P.2. Importance of incentives in complex foreign direct investment policy: Latvia's case

Skatinimo priemonių grupės	Skatinimo priemonių reikšmingumas pagal dalinės TUI politikos tipus			
	TUI politika, orientuota į MTEP	TUI politika, orientuota į paslaugas	TUI politika, orientuota į gamybą	TUI politika, orientuota į eksportą
Fiskalinės priemonės	2,01	6,14	5,09	6,97
Finansinės priemonės	2,43	7,39	6,12	8,38
Nefinansinės priemonės	1,81	5,5	4,56	6,24
Investicijų rėmimo priemonės	2,07	6,32	5,24	7,18
Reguliuojamosios priemonės	1,65	5,05	4,18	8,73
Iš viso	9,97	30,4	25,19	37,5

P.3 lentelė. Skatinimo priemonių reikšmingumas kompleksinėje tiesioginių užsienio investicijų politikoje: Estijos atvejis

Table P.3. Importance of incentives in complex foreign direct investment policy: Estonia's case

Skatinimo priemonių grupės	Skatinimo priemonių reikšmingumas pagal dalinės TUI politikos tipus			
	TUI politika, orientuota į MTEP	TUI politika, orientuota į paslaugas	TUI politika, orientuota į gamybą	TUI politika, orientuota į eksportą
Fiskalinės priemonės	5,09	4,69	1,88	8,52
Finansinės priemonės	6,12	5,64	2,26	10,25
Nefinansinės priemonės	4,56	4,2	1,68	7,6
Investicijų rėmimo priemonės	5,24	4,83	1,93	8,78
Reguliuojamosios priemonės	4,18	3,95	1,54	7
Iš viso	25,19	23,31	9,29	42,15

R priedas. Kompleksinė tiesioginių užsienio investicijų politika

